

בש"פ 1608/15 - מדינת ישראל נגד פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 1608/15

לפני: כבוד השופט צ' זילברטל

המבקשת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב: פלוני

בקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה: י"ז באדר התשע"ה (8.3.2015)

בשם המבקשת: עו"ד אושרה פטל-רוזנברג
בשם המשיב: עו"ד מאיר לחן

החלטה

בפני בקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, בגדרה מבוקש להורות על הארכת מעצרו של המשיב בתשעים ימים, החל מיום 12.3.2015, או עד למתן פסק דין בתפ"ח 23421-06-14 בבית המשפט המחוזי בבאר שבע, לפי המוקדם.

כתב האישום

1. ביום 12.6.2014 הוגש נגד המשיב כתב אישום המייחס לו עבירה של אינוס לפי סעיף 345(ב)(3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק) ועבירה של מעשה מגונה לפי סעיף 348(ב) בנסיבות סעיף 345(ב)(3) לחוק.

על-פי המתואר בכתב האישום, ביום 5.6.2014 הגיע המשיב למחלקה הפסיכיאטרית הפתוחה בבית-החולים "ברזילי" באשקלון, כדי לבקר חבר. בעת שהייתו במקום, התפתחה שיחה בין המשיב לבין א.ע. (להלן: המתלוננת), מטופלת המאושפזת במחלקה, במהלכה ביקשה המתלוננת כי המשיב יסיע אותה לבית אמה באשקלון. בהגיעם לרכב, התחרטה המתלוננת ואמרה למשיב כי אינה מעוניינת בעזרתו, אך לאחר שהמשיב הרגיעה שלא תפחד, נכנסו השניים לרכב. בסמוך לאחר כניסתה לרכב, התחרטה המתלוננת וניסתה לפתוח את דלת הרכב כדי לצאת, אך המשיב משך אותה בכוח בידה, מנע ממנה לצאת, נעל את דלתות הרכב מבפנים והחל בנסיעה בעוד המתלוננת צועקת לעזרה. במהלך הנסיעה אמר המשיב למתלוננת כי הוא רוצה לשכב עמה, והמתלוננת השיבה כי היא אינה מעוניינת. בהמשך, עצר המשיב את הרכב בחנית כורכר סמוכה. המתלוננת יצאה מהרכב והחלה לצעוק, אך המשיב תפס אותה בגרונה, הטיח את ראשה ברכב והכניס אותה בכוח למושב האחורי, כל זאת כאשר המתלוננת מנסה להתנגד למעשיו וצועקת שיניח לה. המשיב השכיב את המתלוננת ונשכב מעליה, תוך שהוא מכניס ידו מתחת לחולצתה ונוגע בחזה. בהמשך, פשט המשיב את מכנסיה ותחתוניה של המתלוננת ואת מכנסיו שלו, החדיר את איבר מינו לאיבר מינה והמשיך במעשיו עד אשר הגיע לסיפוק מיני. בכל אותה העת, המתלוננת מתנגדת, צועקת ומנסה לדחוף את המשיב מעליה. משבא על סיפוקו, קם המשיב מהמתלוננת, וזו ניצלה את ההזדמנות, נמלטה מהרכב וזעקה לעזרה לעבר עוברי אורח שראתה במקום. המשיב בתגובה אמר לאותם לאנשים כי המתלוננת היא דודתו ושלא קרה דבר, תפס את המתלוננת בצווארה, הכניס אותה בכוח למושב הקדמי ברכב ונסע מהמקום, בעוד המתלוננת צועקת ומבקשת שיוצא אותה מרכבו. בהמשך, עצר המשיב את הרכב בסמוך לכניסה הראשית של בית החולים, שם יצאה המתלוננת מרכבו כשהיא מציינת בפניו כי תתלונן על האירוע במשטרה. בעקבות מעשי המשיב, נגרמו למתלוננת חבלות של ממש בגופה, מצבה הנפשי החמיר והיא נזקקה לטיפול תרופתי נוסף נגד דיכאון.

הליכי המעצר וההליך העיקרי

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המבקשת בקשה למעצר המשיב עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. הדין בבקשה נדחה לבקשת בא-כוח המשיב לצורך לימוד חומר החקירה. בהחלטתו מיום 22.6.2014 ציין בית המשפט המחוזי (מ"ת 23394-06-14, כב' השופט נ' אבו טהא), כי בא-כוח המשיב הסכים לקיומן של ראיות לכאורה כמו גם עילת מעצר, אך יחד עם זאת, ביקש להפנות את המשיב לקבלת תסקיר מעצר שיבחן חלופה טיפולית בעניינו, וזאת נוכח העובדה שהמשיב נמצא לא כשיר לעמוד לדין בשלוש הזדמנויות בעבר, האחרונה שבהן בחודש אפריל שנת 2013. בית המשפט הורה על עריכת תסקיר בעניינו של המשיב, לאחר שעמד על כך שחוות דעתו של הפסיכיאטר המחוזי קובעת כי הוא כשיר לעמוד לדין.

3. מהתסקיר שהתקבל בעניינו עלה, כי המשיב אובחן כחולה בסכיזופרניה בגיל 26, ובמהלך השנים אושפז ארבע פעמים בכפייה. שירות המבחן התרשם, כי מגיל צעיר התעוררו אצל המשיב בעיות התנהגות שבאו לידי ביטוי בקושי לווסת את דחפיו, בהתנהגות אלימה, בהתמקדות בסיפוק צרכיו ובקושי להכיר במצוקה של האחר, כאשר הוא חסר מקורות תמיכה המסוגלים להציב גבולות להתנהגותו. נוכח האמור הוערך, כי קיימת רמת סיכון גבוהה לחזרה על התנהגות פורצת גבולות. שירות המבחן סבר, כי חלופת המעצר שהוצעה בעניינו של המשיב (בבית אמו) אינה מהווה מענה הולם לרמת סיכון זו, וכי אין מקום לבחון חלופה טיפולית בעניינו של המשיב, שכן הלה אינו רואה צורך בטיפול

כלשהו ואף בחוות הדעת הפסיכיאטרית צוין כי אינו זקוק לאשפוז פסיכיאטרי. לפיכך, לא בא שירות המבחן בהמלצה על שחרור המשיב לחלופת מעצר. נוכח האמור בתסקיר, ביום 4.8.2014, בהסכמת בא-כוח המשיב, הורה בית המשפט על מעצרו עד תום ההליכים.

4. באשר להליך העיקרי – תחילת שמיעת הראיות נדחתה פעמים מספר לבקשת בא-כוח המשיב לצורך הגשת חוות דעת פסיכיאטרית מטעם ההגנה. ביום 26.2.2015 החלה שמיעת הראיות, ונשמעה עדותם של שני עדים. מועד נוסף קבוע ליום 24.3.2015. בדיון בבקשה דנא מסרה באת כוח המבקשת כי עקב התדרדרות במצבה לא היתה המתלוננת כשירה למסור עדות ביום 26.2.2014 והיא אמורה להעיד ביום 24.3.2015, ככל שמצבה יאפשר זאת.

הבקשה דנא

5. משחלפו תשעה חודשים מיום מעצרו של המשיב, הגישה המבקשת את הבקשה דנא. בבקשה נטען, כי מסוכנותו של המשיב לציבור גבוהה ביותר, והיא נלמדת מחומרת המעשים המיוחסים לו, הערכת הסיכון הגבוהה שניתנה בעניינו ועברו הפלילי הכולל ארבע הרשעות קודמות, בין היתר בעבירות אלימות וסמים. המבקשת מציינת, כי קצב התקדמותו של ההליך העיקרי אינו מיטבי, אולם מדגישה כי השיהוי בקידום ההליך נבע בעיקרו מדחיות שניתנו, רובן ככולן, לבקשת בא-כוח המשיב.

6. בדיון שהתקיים בפניי טען בא כוחו של המשיב, כי קיימת אי ודאות לגבי יכולתה של המתלוננת להעיד במועד הקבוע להמשך שמיעת ההוכחות, שכן, לדבריו, עוד ביום 14.1.2015 התקבלה הודעה לפיה המתלוננת אינה מסוגלת להעיד, כך שיתכן ומדובר במניעה מתמשכת. בא כוח המשיב טען כי מן הראוי היה שהמבקשת תצטייד לקראת הדיון בבקשה דנא בהערכות עדכניות של גורמי הרפואה המטפלים במתלוננת באשר לסיכויי שמיעת העדות במועד הקרוב. עוד נטען, כי בידי ההגנה חוות דעת פסיכיאטרית, שנערכה על-ידי ד"ר פוקס, שכיהן בעבר כפסיכיאטר מחוזי, לפיה המשיב לא היה אחראי למעשים המיוחסים לו בכתב האישום, כפי שגם בעבר נקבע במספר הזדמנויות. נוכח העובדה שמשפטו של המשיב אינו אמור להסתיים בטווח הנראה לעין ונוכח האפשרות שיימצא בסופו של יום שאין הוא אחראי למעשיו, נטען שיש מקום לבחון אפשרות לשחרור המשיב לחלופת מעצר בבית אחד מאחיו, חלופה שלא נבחנה בעבר. הודגש כי המשיב לא ביצע מעשים דומים בעבר וכי יש בתקופת המעצר עד כה להפחית מהמסוכנות.

דיון והכרעה

7. לעת הזו נראה כי משפטו של המשיב אכן אינו מתקדם בקצב משביע רצון, אך הסיבה לכך נעוצה בעיקרה בבקשות שהגיש המשיב עצמו נוכח המהלכים בהם נקט לשם הכנתה של חוות דעת פסיכיאטרית מטעמו. מדובר במשיב שמסוכנותו גבוהה, זאת בהסתמך על המעשה הקשה המיוחס לו, המעיד על העדר מוחלט של עכבות. גם שירות המבחן התרשם כי קיימת רמת סיכון גבוהה לחזרה להתנהגות פורצת גבולות. התרשמות זו מבוססת, בין היתר, על כך שהמשיב אינו מכיר במצבו הנפשי ואינו מתמיד בטיפול לו הוא זקוק, מה גם שלכך נלווית צריכת סמים. נתונים אלה מצביעים על הצורך בהמשך המעצר גם לאחר חלוף תשעה חודשים מאז שהוגש כתב האישום.

השיקולים שיש בהם כדי לתמוך, לכאורה, בצורך לבחון אפשרות לשחרור המשיב, נעוצים בהערכה לפיה

משפטו לא יסתיים במהלך הארכה המתבקשת ובאפשרות שבסופו של יום יימצא המשיב זכאי נוכח מצבו הנפשי. ואולם איני סבור שבשלב הנוכחי יש בכוח השיקולים האמורים להטות את הכף. נושא התמשכות ההליכים צפוי להתברר בקרוב, על-פי ההתפתחויות במצבה של המתלוננת, וככל שיאספו נתונים ממשיים שיצביעו על כך שעדותה לא תוכל להישמע תוך זמן סביר, יתכן שיהיה מקום לשקול שוב את מעצרו של המשיב במסגרת הליך של עיון חוזר. באשר למצבו של המשיב, הגם שיש בו כדי לבסס אפשרות של זיכוי מחמת העדר אחריות בפלילים (ויש בידי המשיב חוות דעת שגורסת זאת, כנגד חוות הדעת שמטעם המבקשת), הרי שבו עצמו נעוץ גם גורם סיכון, במיוחד כשהמשיב אינו מודע לצורך בקבלת טיפול. יובהר כי אין טענה שבשל מצבו ראוי להעביר את המשיב לאשפוז, כחלופת מעצר. במצב זה איני סבור שיש מקום, לפחות לעת הזו, לבחון חלופת מעצר בבית קרובי משפחה, שלא מתלווה לה מהלך טיפולי ממשי שעשוי להפחית את המסוכנות.

בנסיבות אלה שוכנעתי כי לעת הזו עולה משקלם של השיקולים התומכים בקבלת הבקשה על משקל השיקולים הנגדיים. מעצרו של המשיב נדרש מחמת מסוכנותו הגבוהה ואין בחלוף הזמן מאז הגשת כתב האישום כדי להקהות מעוצמתו של שיקול זה.

8. הבקשה מתקבלת. מעצרו של המשיב מוארך בתשעים ימים החל מיום 12.3.2015 או עד למתן פסק דין בתפ"ח 23421-06-14 בבית המשפט המחוזי בבאר שבע, לפי המוקדם.

ניתנה היום, י"ז באדר התשע"ה (8.3.2015).

ש ו פ ט